

кінологічного забезпечення; створення в територіальних органах ДФС сучасної матеріально-технічної та навчальної бази для тренування та утримання службових собак, розвитку міжвідомчої та міжнародної співпраці з питань кінології.

Перспективами удосконалення та покращення спеціальних знань стануть дослідження психологічних аспектів професійної діяльності працівників кінологів при виконанні службових обов'язків.

Список бібліографічних посилань

1. Мордюшенко С. М. Професіографічний аналіз діяльності кінологів-рятувальників МНС : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 09.00.19. Харків, 2013. 24 с.

2. Богданюк О. Д. Формування готовності до професійної діяльності у майбутніх офіцерів-кінологів державної прикордонної служби : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2007. 20 с.

3. Виноград О. В. Педагогічні умови формування професійних якостей військовослужбовців-кінологів у процесі навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 20.02.02. Хмельницький, 2001. 20 с.

4. Соколовский, З. М. Понятие специальных познаний. *Криминалистика и судебная экспертиза*. 1969. № 6. С. 202.

5. Виноград О. В. Основи службової кінології : навч. посіб. Хмельницький : Меркьюріті-Поділля, 2011. 192 с.

Отримано 15.11.2018

УДК 343.98

Валерія Миколаївна КОПИН,

курсант 4 курсу навчально-наукового інституту № 2

Національної академії внутрішніх справ;

Юрій Павлович ПРИХОДЬКО,

доцент кафедри криміналістичного забезпечення

та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2

Національної академії внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ У РОЗВИТКУ ТЕРОРИЗМУ В УКРАЇНІ

Розвиток сучасного світу характеризується існуванням глобальних проблем, де поряд з такими «традиційними»

проблемами, як термоядерна, екологічна, енергетична, демографічна, продовольча, все частіше місце займають злочини пов'язані з організованою злочинністю та тероризм. Жодна форма державного управління та суспільного ладу не може повністю задовольнити соціально-економічних та політико-гуманітарних потреб громадян. Наявність тероризму в Україні стало визначальним фактором для прийняття у першу чергу політичних, правових та економічних рішень, які допоможуть вирішити цю проблему.

Особи, які виготовляють і застосовують вибухонебезпечні предмети, вчилися у професіоналів, або раніше цим займалися в силу професійної діяльності (служба в збройних силах чи спецпідрозділах). У більшості випадків, ці предмети маскуються під будь-які побутові предмети. Це може бути залишений портфель, дитяча іграшка. Також можуть бути замасковані під вогнегасники, ручки для письма, тару під напої. Трапляються випадки застосування трупів тварин для маскувння вибухівки. Їх начиняють вибухівкою і в необхідний момент вибуховий пристрій спрацьовує, до того ж він може бути в радіокерованому стані.

Тільки чітке уявлення того, що саме являє собою терористичний акт, які причини, породжують його, і чим мотивовані люди, які займаються терористичною діяльністю, може стати підставою для розробки і недопущення дій терористів, а також універсального визначення ефективних методів боротьби з цим надзвичайно складним і небезпечним явищем.

Наприкінці ХХІ століття особливого значення серед надзвичайних ситуацій набула проблема тероризму. Він став багатогранним за своїм характером і здійснюється, як екстремістськими організаціями, так і злочинцями-одинаками. Найбільшу загрозу становить міжнародний тероризм, стрімке зростання якого призвело до загибелі багатьох тисяч людей. За даними Глобального індексу тероризму, у світі за період з 2000 р. до 2015 р. внаслідок вчинення понад 70 тис. терористичних актів загинуло понад 170 тис. осіб. При цьому майже щороку спостерігається тенденція до збільшення цих показників: у 2000 р. у терактах загинуло 3329 осіб, а в 2014 р. – уже 32658 осіб (у 2015 р. 29376 осіб).

Терор, тероризм – ці слова все частіше ми чуємо в засобах масової інформації. Потужні вибухи, навмисні підпали, захоплення заручників, тощо – все це є проявами терору (лат. *Terror* – страх, жах) – політики залякування, оскільки здійснюються замаху на

життя й здоров'я людей, зростає масштаб терористичних актів, для яких характерні великі людські жертви, посилюється жорстокість дій терористів. Внаслідок цього у звичайних громадян виникає страх їздити в метро, тролейбусах, потягах, літати літаками, відвідувати культурні та спортивні заклади, просто виходити на вулицю.

Ознаки терору:

- насильство, як інструмент досягнення визначених цілей;
- засіб примушування до прийняття рішення;
- досягнення результату за рахунок дій залякування осіб;
- супроводжується терор нагнітанням стану напруженості,

примусом когось до чогось.

З 2014 по 2017 рік в Україні сталося майже 900 терористичних актів. Більше половини з них скоєно у Донецькій і Луганській. У 2013 році Україна займала 56-е місце в «Рейтингу тероризму» з 158 країн. На той момент, за даними Служби безпеки України, в країні не діяла жодна терористична організація, а також не було жодного елемента або філії міжнародних терористичних груп.

Треба відзначити, що в Україні не виявлено терористичних організацій, орієнтованих на повалення державного ладу. Проблема тероризму в Україні перебуває в іншій площині – це «кримінальний тероризм» всередині країни та діяльність закордонних терористичних організацій на території України станом на 2017 рік Україна вже займала 17-е місце серед країн світу за рівнем впливу тероризму. Про це сказано у звіті про стан глобального тероризму в 2017 році (The Global Terrorism Index 2017), оприлюдненому лондонським Інститутом економіки і світу.

Експерти дали Україні 6,6 бала за 10-бальною шкалою. Загалом до списку країн з «високим» рівнем впливу тероризму на життя потрапили шість держав: Ірак (10 балів), Афганістан (9,4), Нігерія (9), Сирія (8,6), Пакистан (8,4) та Ємен (7,9).

Україна знаходиться у групі країн з «високим» рівнем впливу тероризму разом з Сомалі, Індією, Туреччиною, Лівією, Єгиптом, Суданом та іншими. У країнах Західної Європи найбільш схильною до впливу тероризму визнана Франція (6 балів, 23-тє місце).

Сьогодні тероризм в Україні слід розглядати і як широкомасштабне явище, яке становить загрозу життєво важливим інтересам особи, суспільства і держави. Це пояснюється тим, що, по-перше, тероризм «підриває» систему державної влади й управління, знижує ефективність управління суспільством, регулювання соціально-політичних процесів; по-друге,

послаблення державних і суспільних структур, він посилює вплив у суспільстві опозиційних антиконституційних утворень; по-третє, активізуючи морально-психологічний вплив на населення, викликає хаос, безпорядки, жорстокість людей, що використовується у своїх політичних інтересах; по-четверте, виходячи за межі державних кордонів, тероризм набуває міжнародного характеру й становить небезпеку для міжнародного співтовариства.

Отримано 20.11.2018

УДК [351.74:636.7.08](477)

Ольга Олександрівна МАГДА,

курсант 4 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Роман Миколайович СМОЛА,

*старший викладач кафедри тактичної та тактико-спеціальної
підготовки факультету № 3 Харківського національного*

університету внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ СЛУЖБОВИХ СОБАК ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ МАСОВИХ ЗАХОДІВ

Статистичні дані за останнє десятиріччя ілюструють тенденцію до зростання кількості та масштабності терористичних актів під час проведення спортивних масових заходів у різних країнах. Прикладами цього слугують наслідки, які виникли під час наступних футбольних матчів: загибель 20 осіб на товариському матчі в Іраці 30.06.2013; загибель 11 осіб на товариському матчі в Пакистані 07.09.2013 року; загибель 40 осіб на матчі «Мубі»-«Олімпік» в Нігерії 11.07.2014; загибель 3 осіб на матчі «Франція»-«Німеччина» у Франції 13.11.2015; загибель 29 осіб та поранення 60 осіб на товариському матчі в Іраці 25.03.2016 року. Це свідчить про необхідність підвищення уваги забезпеченню публічної безпеки та порядку під час проведення спортивних масових заходів [1].

За даними Українського інституту дослідження екстремізму, в Україні у 2014 році щомісячно реєструвалося 126 терактів, у 2015 – 108, у 2016 – 155, у 2017 – 124 [2]. Зважаючи на це, в нашій державі постійно розробляються і проводяться різноманітні заходи забезпечення публічної безпеки та порядку. Важливу роль при